

# UJVIDÉKI NAPILAP

## ELŐFIZETÉSI ÁRAI:

Egy évre . . . . . 18 koronán  
 Félévre . . . . . 4 K 50 f.  
 Egy hónapra . . . . . 1 K 80 f.  
 Helyi árak száma mindenütt 6 fillér.

## POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő:  
**Mayor József.**

Felölös szerkesztő:  
**Dr. Königstädler Ottó.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
 Erzsébet-tér 7.  
 Megjelenik  
 nettó kivételével mindennap  
 Telefonszám 180.

## A kaboli rablógyilkosok bírják előtt

Az ujvidéki törvényszék Csicsovac Brankót és Szubics Iszót 15—15 évi, Kikas Zsivánt 6 évi fegyházra ítélte el.

Három lelketlen suhanc felett sújtott le a büntető igazságszolgáltatás. Három közül kettő kezéhez emberver tapad. Steinitz Hermanné, a kaboli boltosnőnek és kilenc éves fiának vere. Három megátalkodott gonosztevő, akik raboltak és nem riadtak vissza, hogy a pénzért embert öljenek, hogy nyedien állt feltűzött szuronyu fogházorok előtt a vádlottak padján. A félig gyerekember, Csicsovac Bránko és hasonló elvetemült két barátja, Szubics Iszó és Kikas Zsiván szörnyű bűnlajstromát tarták ma fel a bíróságon és a hideg futotta át a haligatokat, amikor az igazságtevő bírák a vadállatias kegyetlenségével kivégzett áldozatokhoz tetemre hívták a gyilkosokat.

Büntető főtárgyalás régóta nem vonzott még oly nagy érdeklődést, mint a kaboli rablógyilkosok büntijé. A közönséget csak jegy ellenében bocsájtották be a fő tárgyalási terembe. A haligatosság padsorait zsufolásig megtöltötték az érdeklődők és az esküdtek padsoraira is jutott a haligatosságból. A közönség sorakban fejtunt egy főhadnagy, a szerencsétlen Steinitzné sógora. A főtárgyaláson ő volt a legszomorubb ember. Nálánál busabb csak az a törpördőt szerb paraszt volt, aki a tanuk padjáról figyelte a tárgyalást: Csicsovac Koszta. Otthon ötszáz hold bacska föld egy tagban és fia két embert gyilkolt néhány száz koronáért, amit elvitt a cigány és a bor.

A három vádlott bárgyan bánta magát a levegőbe. Leszorított homloku, félelmetes külsejű három legény. Csicsovac Bránko a bűnbűnös bársony ruhában, kezében báránnyőr süvegét forgatja, az egyedüli, aki beismeri tettét. Két társa tagad. Ügyetlenül és konokul tagadnak, visszavonják a beismerő vallomásukat és azzal a mesével állnak elő, hogy Bránko pénzzel bírta rá őket, hogy vállalják magukra a bűnt. Az elnök egymásután szegi mellüknek a keresztelkedés raját és a halóban bódultán támoilognak az ártalmatlanná tett vádlottak. A bíróság előtt az aztalan a bűnjelek két hatalmas kés és véres ruhadarabok . . .

A tárgyalás simán folyt le és

halotti csendben hangzott el az ítélet. Csicsovac Bránko 15 év, Szubics Iszó 15 év és Kikas Zsiván 6 év. A bíróság a maximális büntetést szabta a gyilkosokra, akiket csak a fiatal koruk mentett meg az akasztófától.

Fél életük a fegyház sötétségében fog letelni, mire leveszik a bűncsejt kezükről, talán megszédülnek ők is, talán meghalódnak ők is Steinitzné és kis fiának rémes végzetén.

### A tárgyalás.

Reggel 9 órakor a zsufolásig megtelt esküdtszéki terembe bevonult a bíróság. A tanács dr. Fischer Frigyes elnökből, dr. Papp Béla és Juhász Jertő törvényszéki bírákból állott. A vádat Karácsonyi István kir. ügyész képviselte. A jegyzőkönyvet Stein Leó törvényszéki jegyző vezette. Dr. Fischer Frigyes főtárgyalási elnök megnyitja a tárgyalást és megállapítja, hogy az elővezetett letartóztatásban levő vádlottak és a többi megidézettek jelen vannak.

A vádlottak személyazonosságának megállapításánál Csicsovac Bránko előadja, hogy 17 éves, büntetlen, Szubics Iszó 18 éves büntetlen, míg Kikas Zsiván 26 éves személyes szabadság megsértése miatt 6 és fél heti fegyházra volt elítélve.

Ezután felolvassa az elnök a vádiratot, mely Csicsovac Brankót és Szubics Iszót, mint testtársakat azzal vádolja, hogy mult évi szeptember 21-én este özvegy Steinitz Hermannét és ennek 9 éves László fiát megölték és kirabolták. Vádolja továbbá Csicsovac Brankót azért, hogy Kikas Zsivánnal együtt mult évi szeptember 8-án Szubits Iszónak betörték, az őreg asszonyt fogták el, közben 460 K készpénzét elrabolták, végül az elnök Csicsovac Bránko elleni utolsó vádat ismertette, mely Csicsovacot atyja kárára elkövetett lopással vádolja.

Dr. Csillag Károly, Szubits Iszó és Kikas Zsiván védője a tárgyalás elhalasztása iránt tett indítványt, mert az ügyesség a nyomozás befejezéséről nem értesítette és nem adott alkalmat arra, hogy a vizsgáló kiegészítést iránt indítványt tessen, pedig új bizonyítékokat óhajtott bejelenteni.

Ezt a kérelmet azzal indokolja, hogy *védenél négyesemből beszélgetésük alkalmával megbizták annak a bejelentésével, hogy az általuk eddig tett be-*

*ismerő vallomásukat visszavonják.* Szóvateszi, hogy az eddigi beismerést a csendörök erőszakolták ki és kényszerítették arra, hogy a beismerésüket a vizsgálóbíró előtt és a főtárgyalásra is tartásá fenn. A beismerő vallomás visszavonásának indoklására kíván új bizonyítékokat bejelenteni.

Dr. Szlezák Lajos, Csicsovac Bránko védője a közös védelemből folyó szolidaritást mindig vállalja, de a jelen esetben nem lát indokot a tárgyalás elhalasztására.

Karácsonyi István kir. ügyész ellenzete az enapolást és minthogy a sokszori beismerést a vádlottaknak a védővel történt *négyesemből beszélgetésnek tulajdonítja, kijelenti, hogy a jövőben csak a kir. ügyész jelenlétében engedély meg a letartóztatott vádlottakkal való érkezés.*

A bíróság a tárgyalás enapolás iránti indítványt mellőzi, ami ellen dr. Csillag felfolyamodással élt.

### Csicsovac Bránko vallomása.

Elnök elsőnek Csicsovac Brankót hallgatja ki.

— Bűnösnek érzi magát. Beismeri, hogy apja sérelmére a lopást egyedül követte el és hogy annak oly színezetet adjon, mintha idegen betörők jártak volna, mindent felforgatott. A nyitott szekrényből mintegy 30—40 koronát lopott el, amit a *korcsmalban elvitt.*

Mult év augusztusában Kikas Zsivánnal abban állapodott meg, hogy Szubits Izidor, aki a földjei utáni bért Kikas jelenlétében akkora tájt vette fel, meg fogják lopni.

El is mentek Szubicsék lakásához s ott Kikas a kerítésen bemászott, az utcaajtót belülről kinyitotta, azon ő is bement és kézzel benyomták a szobának udvarra nyíló ablakát és azon át a lakoszóbába hatoltak, ahol gyűft gyujtottak, átkutatták a szekrényeket, mindent összeforgattak, de pénzt nem találtak.

Szeptember 8-án a szeles, esős időt arra használták fel, hogy Szubics Iszó kirablására újabb kísérletet tegyenek. Nagy konyhakést vett magához, míg Kikas az ajtó kifejezéséhez alkalmas csoroszlavasat hozott magával és ugyanazon módon, mint előszobában behatoltak Szubicsék lakásába. A konyhába mentek és onnan látták, hogy Szubics Izidor, egy tehetetlen öreg süket ember és öreg felesége a belső szobában lámpányt mellett alusznak. Kikas az égő lámpát eloltotta. Csicsovac a közben felébredt asszony mindkét

kezét torházhoz szorította, azalatt Kikas a ruhaszekrényből 460 koronát elrabolt. A pénzen *kocsmai adósságot* fizettek, a megmaradt összegben pedig osztozkodtak.

Néhány nappal utóbb, miután pénzüket elfogyott, korcsmai adósságaikat ki kellene fizetniök, azonfelül a legközelebbi szabályi vásáron mulatni kívántak, azt ajánlotta. Szubics Iszónak, hogy menjenek lopni, amire Szubics hajlandónak nyilatkozott. Előbb *Miltes* Lázár felsőkaboli számlolnárhoz akartak menni, akinek 16 éves fiától megtudták, hogy apjának otthon pénze van. Oda is mentek, de a házőrző kutya ugatása elriasztotta őket. Ezután beszéltek meg Steinitz Hermanné kirablását, mert ott nem tartózkodik férfi és pénze is van, amit onnan tud, hogy atyjától napok előtt 4 zsák buzát és 1 zsák árpat Steinitznéhez vitte eladni és mikor ennek árát megkapta, látta, hogy a pulban sok papírpénz van. Ebben meg is állapodtak és elhatározták, hogy *arra az esetre, ha őket felismeri, kést visznek magukkal és ha őket tetten érik, azt aki felismeri őket, megölik.* Közben a Szubics-féle rablásból szerzett pénz elfogyott, úgy hogy szeptember 20-án tervük kivételéhez hozzá is fogtak.

Elmentek Steinitzné házához, de a szemben levő bogárnárműhelyben még dolgoztak és félték, hogy felismerik őket, amiért is egy kocsmaiba mentek és utóbb visszamentek Steinitzné házához, de mert a bogárnárműhelyben még mindig dolgoztak, hazamentek és megbeszéltek, hogy másnap este újabb találkoznak és elhívják Kikas Zsivánt is. Másnap este azonban Kikas nem jött el s így ketten elmentek Steinitznéhez.

A sötét, szeles, esős idő kedvezett nekik. Amikor a házból semmi zajt sem hallottak, elvette Szubits-tól a csoroszlájt, azzal az üzlet mellett levő ablakot felszerelték és azon át Szubits az üzletbe mászott, az üzletajtót belülről kinyitotta és ezen őt beengedte. Nyomban a pénztáriókhoz ment, eközben a pult mellett levő szobásüveget felborította, mire a bolt mellett levő szobában alvó Steinitzné figyelmes lett. Közben a fiókot feltörte és az abban levő dobnányt zsebeibe kezdte rakni. Ekkor vette észre, hogy Steinitzné lámpáival a kezében az ajtónál áll.

— Ismerlek Bránko, mit csinálsz — mondotta az asszony.

Erre kiültötte a lámpát a kezéből és kérdezte, hol a pénze.

— A szekrényben, menjetek ki, kiadom a pénzt.

„Szurd le te!”

Ekkor már a kés a kezében volt, amit az asszony észrevett és a kést

tartó kezét oly erősen fogta meg, hogy azt nem tudta kiszabadítani. Hívására Szubics jött segítségére, akinek azt mondotta, hogy szurja le az asszonyt, de Szubics azt felelte „szurd le te!”

E közben az asszony bekifaltott a felebréd 9 éves László fiának, „Bránko és az íszó van itt, ha engem megöltök a fiam elárlul benne- teket!” Szubics kiszabadította Csicsovác kezét és a saját kését adta neki, mire egy nyisszantással elvágta az asszony nyakát, Szubics pedig az asszony hátába két szurást ejtett, mire az asszony összeesett.

Ekkor beküldte Szubicsot a háloszobába, hogy a kis fiút ölje meg. Szubics bement, a gyermeket a paplan alól kirángatta, nyakát elvágta, mire Csicsovác ráderült és több késszurást ejtett rajta. Miután meggyőződtek, hogy mind a kető meghalt, bementek a bolthelyiségbe, felfeszítették a szekrényt és tiókat, kiszedték a pénzt és a 860 koronán osztozkodtak. Csicsovác azonnal elvitte ostorszijákát, cigarettát, dohányt és egy női aranyórást, mely utóbbit és a lopott pénzből is 200 koronát az osztozkodás előtt bántása elől zsebre vágott. Ezek megtörténte után hazamentek, megmosakodtak, másnap pedig a kórcs-mában 360 koronára adósságot fizettek ki. A többi lopott tárgyat pedig udvarukban gödrökben elásták.

### Íszó és Zsiván tagadnak.

Ezután Szubics Iszó kihallgatására került a sor, aki tagadta, hogy a rablójogkosságban részt vett és az eddigi során tett többszörös beismerő vallomását azzal magyarázta, hogy arra a csendörök ütle-gekkel kényszerítették és megfenye- gették az esetre is, ha a bíróság előtt nem fog beismerő vallomást tenni.

Az elnök felolvastatta eddigi beismerő vallomását és elbe tartotta, hogy a lopott holmikát az ő utmutatása szerint találták meg, majd szembesítette Csicsováccal. De ő megmaradt tagadása mellett.

Utolsóként Kikás Zsivánt hallgatták ki, aki szintén beismerő vallomását visszavonta és miúgy tagadott. Az elnök az ő eddigi beismerő vallomásait elbe tartotta, de Kikás nem lehetett beismerésre bírni.

### A bizonyítás.

Iszkulyev Tivadar, kaboli tanító, a fiatalkoru pátiofogja előadja, hogy vádlott kölkezett, ivott, kórcsmázott, amit Kabolon már a gyermek is kórcsmázna, elhanyagoltak, rendőri felügyelet nincs és az a dicsőség, aki legbübbet kölkezik.

Szubics Iszóné, tanu az ellene elkövetett rablást ugyanugy adja elő mint Csicsovác.

Csicsovác Koszta, az egyik vádlott apja, elmondta, hogy egy évig hadba volt vonulva, fia mindaddig jól viselkedett, tettének rugójával könnyelműségét tartja.

Délben az elnök a tárgyalást d. u. 3 órára halasztotta el.

### Délután.

A délutáni tárgyaláson dr. Deák Imre és dr. Schossberger Sándor törvényszéki orvosok adtak véleményt. Steinitz Hermann 10 késszurást lehetett konstatálni, melyek közül 4 halálos szív- és tüdőszurás volt. Szerintük a gyilkosságok ketten követték el. A kis flu nyaka el volt

metszve és még 3 késszurást is ejtettek rajta.

Dr. Csillag Károlynak a bizonyítás iránt tett indítványát a bíróság elutasította, mi ellen semmiféle panaszt jelentett be.

### Vádolom.

Karácsonyi István kir. ügyész mondotta el rövid vádbeszédét, melyben a Csicsovác ellen emelt lopás vádját eljette, egyéb vádpont-jait mindenben fentartotta, ismer-tette a gyilkosság történetét és szigoru ítéletet kért.

Dr. Szlezák Lajos, Csicsovác védője emelkedett általános felszólalásra és mondotta el nagyhalásu, jogilag és formailag mély tartalmu, a hallgatóságot megindító és könynyekre fakasztó védőbeszédét:

### Dr. Szlezák védőbeszéde.

— Amióta a védő nehéz feladatát teljesíti, sokszor volt alkalma, hogy a védelem fegyvereit kissé élesen használhassa, de sohasem volt alkalma, hogy a kínálózó fegyvert fel ne használta volna védelem érdekében.

Védői lelkiismerete teljes nyugalommal jeleníti ki, hogy ma világos lesz. Az egész bűnügy oly világosan fekszik az asztalon, mint egy anatómiai preparátum. Minden itka, minden szála élesen megvilágítja áll előttünk, ezen másitani nem áll a védelemnek módjában. Védencének ismételtén és ma is fentartott és vádlottársának ismételtén tett beismerésével támogatott vallomása semmi kételety nem enged ezen bűnügy történetére. Minden felesleges reflexiót kerül. Iparkodik megtalálni az alap gondolatot, amely a fiatalkoru bűnös szellemének rendszeréből folyik.

A háboru fergetege két és fél éve szedi áldozatait. Azóta tobzódott a halál, naponta ezren és ezren hálnak meg a csaták mezején és mintha a finom hurok lelkünkben elszakadt volna, a tömeges halál megszokott banális érzést kelt bennünk. Eltompulva haladunk utunkon és a garmadával pusztító halálra ügyet sem vetünk. Annyi millióknak halála után a halálhőrgések minden-honnan felhangzó szimfóniája mellett a kaboli: zsidó szatócs feleségének és kis fiának halálá megkís megindította a mi fásultságunkat. A felháborodást, az elborzadást, az elszőnyűködést éreztük lelkünkben a kaboli eset hallatára. Az emberi idegeket erősen próbára tevő feladat elé állított bennünket. Szőrnő a kép mag ma is, 3—4 hó múltán. Szőrnő elképzelné a 9 éves kis fiuval magára maradt asszonyt, amikor késeket villogtató két marconu gyilkossal szembe találta magát. Szőrnő volt, amint a szegény asszony miként próbálta visszakönyörögni, visszavásárolni saját életét. Szőrnő volt, midőn az nem sikerült. Szőrnő volt a gyöngye, védetlen nő miként akarta kicsavarni gyilkosai kezéből a fegyvert. Szőrnő lehetett az anyai szív fájdalma, amikor a gyilkos kés markolatig merült bele és amikor e pillanatban is gyermekére gondolt. A vonagló anyai szív utolsó gondolata kis fia. A halálközeli asszony vonagló testét akarta vinni 9 éves fiához,

hogy gátat emeljen fia meggyilkolásának. Ha még van érzés, ami fokozni képes lenne benne, a védőben kellett kép szőrnő-ségét, remülten kell gondolni annak a 9 éves kis fiunak leg-szőrnőbb sorsára; látni, halálni édesanyja meggyilkolását. A vagyonát ígerte, csak az édes-anjyát ne bántsa. A kegyetlen gyilkosok szívé azonban ez nem hatotta meg. Ők a kis fiuban csak gonoszságuk felfedezőjét látták és egy nyisszantással el-vágták a fejét a törzstől.

Amióta védő, számtalan főben-járó ügyben védett hivatásos bír-ár és esküdtribóságok előtt, sok-szor nehéz és kétségbeejtő fel-adatok elé volt állítva.

Soha egy bűnügy nem kapta meg annyira, mint a mostani s kereste az enyhítő körülménye-ket, amelyekkel egyensúlyozni le-hessen a bíró lelkeben támadó természetes felháborodást. Gondolkozott, tud-e majd felhozni enyhítő körülményeket, amelyek a tárgyilagosság és a törvény határain belül itető bíró szívé megálgítani képesek lesznek. Minden emberi rémtetnek van menthető oldala. Aki emberi cselekményeket hajto létkénti ösztönök kutatásával foglalkozik, azok előtt ez a bűntény rejtelly. Minden bűntény rugójában van rendszer, mely ha nem is enyhítő, érthetővé teszi, némileg kedvezőbb színben tünteti fel a cselekményt. Érti, ha valaki bosszúból gyilkol. Régi igazság: ember embernek farkasa, ez olyan régi, mint maga az ember. Kain megölte Abelt, mert az Urnak bemu-tatott áldozat lángja az Égbe szállt, az óvé a földön maradt. Érti, ha valaki családja becsülte-téért ragad fegyvert vagy azért, hogy nagy vagyont örökölje, hosszú időre való megélhetésért gyilkol.

Ahhoz, hogy az állatból ember legyen évezredek kellettek, hogy bizonyos esetekben az emberből állat legyen, elég néhány pillan-at. Megérti, ha aljas vagy ember-i szenvedélyek bajtájk az em-ber, de védelem gazdag, tekin-telyes, feddhetlen jellemű ember fia, apja százezrekkel rendelkezik. Azért, hogy egy falusi boltois né-hány száz koronájához jusson, holott ennyit kockázat nélkül apjától már lopott és még lophat-tott volna, de fejére vette a gyilkos vádját és kockázatát, ami érthe-tetlen és megfieteltetlen előtte. Tépeldőse és kutatósa közben a tett rugót csak abban találhatta meg, amit a fiatalkoruakra nézve az újabb jogfejlődésben az er-kölcsei fejletlenség elnevezésével jelöl meg a tudomány. Nem válik a bűntetőtörvénykönyv nagy-név megalkotójának, Csemegi-nek szegényére, ha konstatáljuk, hogy a bűntető törvénykönyv oly időben létesült, amely időben azokban az államokban a tör-vénykönyvek, amelyek a miénk megalkotásának alapjául szolgál-tak, a bűntetőjognak tudományos szempontból lezárt korszakát fe-jezték be és új korszak kezdő-dött. A fiatalkoruak büntetésére vonatkozó rendelkezések 1878-ban, mikor a mi bűntetőtörvé-nyünk keletkezett, a külföldön már feladott álláspont volt. Két sarkalatos hibája van bűntető tör-

vényünknek. A kriminológiai ta-paszlatokat azt mutatják, hogy a nagy bűnösök olyanok sorából ke-rültek ki, akik fiatalkorukban vét-keztek.

Ezt a veszedelmet 1878-ban még nem fogták fel. Ma a társadalom is foglalkozik a kérdéssel. A fiatalkoruk büntethetőségét ahhoz az egyedüli feltételhez kötötték, hogy a bűnösség következmé-nyeinek felismeréséhez kellő belátással bír-e. A büntethetőség megállapításához azonban ez nem elég. Az erkölcsi szabadság döntő befolyással bír a tettre, az er-kölcsei ellentállási erő függ az erkölcsi fejlettségtől, amelyben a fiatalkoru leledzik. Vele született erkölcsi érzék, az életviszonyok, a környezet, a családi terheltség, szóval az erkölcsi fejlettség foka a vádlottnban rejlő tulajdonságo-kon kívül, más körülményekből is határozhatók meg.

A bűntető törvénykönyv ellen mindjobbban felhangzó panaszoka-t az 1908. évi törvények, amely a kiskoruk büntethetősé-géről szól, orvosolja. Korszakot alkotó újítás. Nem elég, hogy tudta-e a fiatalkoru, hogy ölni, verkedni, rabolni jnem szabad, rég hirdették kodifikátorok azt az elvet, mennyi belátással és erkölcsi fejlettséggel bírt a fiatalkorú.

Itt a kivezető ut a védelem számára. Ha az erkölcsi fejlett-ség nem oly teljes, hogy elérte volna a patológiai fokot, ha van-ak momentumok, hogy az er-kölcsei fejlettség csekély, a modern bíró, aki nem akar elzár-közni a modern törvény szelle-métől a korlátozt erkölcsi fejlett-séget kell, hogy figyelembe vegye. Rá kell mutatni, hogy a jelen esetben sem logikai, sem pszicholo-giai ok nem volt, ez a gazdag ember fia néhány száz koronaért gyilkolt, amit máskép nem tud megmagyarázni, minthogy ebben a fiuban az erkölcsi fejlettség a minimális fokon van. Azért gyil-kolt, hogy korcsmai adósságokat fizessen, amelyek nem nyújták, nem voltak behajthatók, azért gyilkolt, hogy a szabályi vásáron jól multhasson.

A fiatalkoruakra vonatkozó tör-vény alapeszméje a megtorlást háttérbe szorítja és a fiatalkoru erkölcsi megmentését követeli. Védencét a cselekmény elköveté-sénél csak a mélyseges züllöttség vitte rá a tettre. Borzalom fogta el, mikor most hallotta elmondani, miként határozták el a gyil-kosságot és a rablást. Így gyer-mekcsinyt szoktak elhatározni, így egy suhanc szokta elhatározni, hogy egy üveg beütött lop el az ablakból, de ily hiedveler emberélet kioltani, érinti az er-kölcsei pathologia züllöttség ha-tárát.

A modern bíró feladata a fiatalkorú bűnös erkölcsi megmen-tése; bár a leghosszabb büntetés 15 évi fogház, a büntetés ösés és a büntetés mérve az értelemi-ség és az erkölcsi fejlettségtől függ. Védelem leszamolva minden konzekvenciával teljes beismerést teit.

Egész mellékese jelentette ki egy feltett kérdésre, hogy 3—4 évig jart iskolába, de olyképen, hogy egy fél évig jart, fél évig nem. Ha a bíróság a vallomásból



minden férhelőt elhísz, ugy ezt is el kell hinnie. Amikor 1908-ban a törvényt reformokkal telítették, akkor védenca Kabolon fél évig járt iskolába, fél évig nem. A tanító ma itt elmondotta, hogy gyakran látta korcsmáznit, iskolakerülő volt és az apja lelki műveletlenségével büszke volt a fiára, hogy sok pénzt vert el. Ezek az ő értelemi és erkölcsi fejlettségének alapkövei. Ehhez járult, hogy mostohaanyja volt, aki az édes anyai szív szeretetét és melegét nem tudja pótolni, bármily derék hitves is lehetett és ez a fia erkölcsi fejlődésére befolyással volt. A tettet megelőzőleg az apa is bevonult katonának, az erkölcsi zűllésnek indult fiu egy évig nélkülözte az apai szeretetteljes szót, hiányzott a kéz, amely szigoruan tartsa, a háboru is eldurvult hatással van. Ez az a kép, amely védenccét néhány koronáért gyilkosságra hajítja. A legsötétebb, a legrikítóbb színekkel festette védenca mérhetetlen elvetemültségét, de ezek a színek nem téveszthetik meg a hivatásos bíró helyes ítéletét.

Kéri a mérleg egyik serpenyőjébe a bűncselekmény minden súlyát, másik serpenyőjébe a törvény szerinti a fiatalokruknak kijáró enyhébb elbírálást helyezni. A meggyilkolt Steinitz Hermanné és kis fia nem bosszuért, hanem igazságért kiált. Ha másképp volna ez, azoknak a reformeszméknek csodje volna, amely a jövőben is elsősorú feladatát képezi a törvényhozásnak, a kormányának, a tudományának és a társadalomnak.

#### Dr. Csillag védőbeszéde.

Ezután dr. Csillag Károly mondomta el hatásos és erős jogi érvekkel felépített védőbeszédét a hallgatóság nagy figyelmé mellett. Ő már a délelőtti folyamán fejtette ki azt, hogy akkor, amikor a bíróság a törvény rendelkezéseinek figyelmén kívül hagyásával őt a védelem eszközei közül különösen a felajánlott bizonyítéktól elütötte és amidőn dacára annak, hogy védenccéi vallomásukat visszavonták és e visszavonást megindokolták, már azt látja, hogy a bíróság már állást foglalt és felépítette ezt a bűnpert a zsandorok által kicsekkart vallomásokra, akik védenccéit a középkorba beleillő brutálissal kezelték. Ő ezt a pillért védői tehettségének minden erejével ki fogja rántani és ennek az egész bűnyagnak össze kell majd dőlnie a felsőbb bíróság előtt, ahol látni fogják, hogy itt csak egy olyan vádlottárs vallomásán alapul az esetleges elítélés és, aki maga, dacára annak, hogy ő, a fiatalokru, maga volt társainak a bűne felbujtója és Luciferje. A gyorsított eljárás nem azt jelenti, hogy az igazság rovására kell siemi az ügyet befejezni, mert csak kényelmi szempontokat követ a törvényt, ha nem kutatja ki azt, miért parancsolták rá a csendőrök védenccére, hogyha vallomásukat visszavonják, újra el fognak banni velük, azt, hogy miért hívta a kiskoru vádlót: Szubits Iszót a templomba, ahol arra eskette meg, hogy a kapott pénzért

magára fogja vállalni a büntényt, amelyet neki részletesen elmesélt. Ettől is eltévedt, Szubits Iszó bizonyítékokat ajánlott fel a borzalmas éjjel alibijére és erre se kíváncsi a törvénytiszt. Védő nem tartja éretnek az ügyet az elbírálásra és jogilag kimutatja, hogy védenca csak a bűnpártolásban mondható ki bűnösnek és ilyen értelemben is kér határozatot. A fiatalokruknak, mint vádlottársnak a vallomása tehát semmi sulyal sem bír, hiányzik tehát ennél a bűnyagnál az az alap, amelyre egy elítéléstét felépíteni lehetne.

Ezután dr. Kovács Bódog és dr. Rózsa Miksa számították fel az örökösök kárigényét.

#### Az ítélet.

A bíróság a perbeszédék elhangzása után ítélelhozatalra vonult vissza. Fél órai tanácskozás után feszült figyelem között hirdette ki dr. Fischer Frigyes elnök az ítéletet, mely szerint

*hűdönsnek mondja ki Csicsorác Brankót 2 rendbeli rablógylkosság büntetében és ezért őt a legmagimálisabb büntetéssel*

#### 15 évi fogházra,

*Szubics Iszót egyrendbeli rablógylkosság büntetében és ezért őt a legnagyobb büntetéssel*

#### 15 évi fegyházra,

*10 évi hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére,*

*Kikas Zsivánt 2 rendbeli rablás büntetében és ezért őt*

#### 6 évi fegyházra,

*5 évi hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére ítélte.*

A magánjogi igényeket külön perura utasította.

Az indokolás szerint a bíróság azért alkalmazta a szigoru büntetési teteleket, mert sulyosító körülményül tudta be vádlottainak, hogy a bűncselekményt mily brutális módon követték el, hogy 2 emberéletet oltottak ki, hogy védtelen nőt és gyermeket öltek meg és hogy bűncselekményüket a háboru alatt követték el.

Az ítélet ellen mindhárom vádlott felebbezést jelentett be.

#### Angliában beszüntetik a békegyűléseket.

Basel, január 4.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata)

Az angol kormány nem engedti meg a békegyűlések megtartását. Az utolsó nyolc napon Londonban és környékén 36 békegyűlést tiltottak be.

#### A szociálisták békeakciója.

Zürich, jan. 4.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata)

A svájci lapok jelentik, hogy a semleges államok szociálistá pártjai közös intervenciót intéznek a francia és angol szociálista pártokhoz, hogy a békefeltevések megbeszélése érdekében indítsanak mozgalmat.

## Dobrudzsát megtisztítottuk az ellenségtől.

— Hőfer mai jelentése. —

Budapest, január 4.

(Hivatalos) KELETI HARCTÉR: Dobrudzsát a Galac felé húzódó keskeny földnyelv kivételével megtisztítottuk az ellenségtől. A román síkságon, eltekintve orosz lovasságnak sikertelen tapogatózó kísérletétől, nem volt különösebb esemény. Odobezctől nyugatra átkeltünk a Milcouvon. Soveja mellett és az ojtói ut mentén rohammal elfoglaltunk elleneséges állásokat. Valeputnától nyugatra az oroszok hatalmukba kerítették egy árknukat. Egyébként északkeleten nem volt jelentős esemény.

OLASZ ÉS DÉLKELETI HACCTER: A helyzet változatlan.

Hőfer altábornagy,  
a vezérkar főnökének helyettese.

## A németek átnyomultak a Duna jegén.

— Német hivatalos jelentés. —

Berlin, január 4.

A nagyfőhadiszállás jelenté:

NYUGATI HARCTÉR: Eső és köd következtében csekély harci tekenység.

KELETI HARCTÉR: Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Dünaburgtól északkeletre a 259 számú oldenburgi tartalékgyalogezred századai átnyomultak a Duna jegén és elfoglaltak az oroszoktól egy szigetet. Több mint 40 foglyot és több gépfegyvert szállítottunk be.

József főherceg vezérezredes hadsereg arcvonala: Az Erdős-Kárpátokban sikerült az oroszoknak Mesticanestől északra legelső állásukban megvetni lábukat. Német és osztrák-magyar csapatok az ojtói uttól északra és a Soveja két oldalán (Susita völgyben) rohammal elfoglaltak több magaslatot és azokat az ellenség erős támadásaival szemben megtartották.

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: Odobezct felett (Focsanitól északnyugatra) átkeltünk a Milcouvon. A Buzaul torkolatól nyugatra erős orosz lovasság előnyomulást kísért meg. Visszaverjük őket. Német és bolgár ezredek vílvetett küzdelemben rohammal elfoglalták Macin és Jijila makacsul védett helységeket. Edaig körülbelül 1000 foglyot és 10 gépfegyvert szállítottak be. Ezzel Dobrudzsát a Galac felé húzódó keskeny földnyelv kivételével, amelyen még orosz utóvédek védekeznek, megtisztítottuk az ellenségtől.

Macedóniai arcvonal: Nincs különös esemény.

Ludendorff, első főszállasmester.

## A Szerethnél feléledtek a harcok.

Esti német jelentés.

Berlin, január 4.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Wolff-ügynökség jelenté: Nyugaton és keleten nem volt különösebb harci tekenység. Romániában a Szereth-vonalnál a harcok feléledtek.

## Bolgár jelentés Jijila és Macin elfoglalásáról.

Szófia, január 4.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A bolgár vezérkar jelenté: Dobrudzsában rendkívül elkeseredett harcokban megtörtük az oroszok ellentállását a Jijila—Macin szakaszon. A IV. bolgár hadosztály véres utcai szuronyharcokban elfoglalták Jijilat. A német, bolgár és török szövetséges csapatok véres és elkeseredett harcra elfoglalták Macint. 10 tisztet és 700 főnyi legénységet elfoglaltunk és 6 gépfegyvert zsákmányoltunk.

**Gróf Károlyi György**  
Ujvidék közéleti biztosa

**Beszélgelés a közéleti biztossal.**

Tegnap jelentettük, hogy Faragó József királyi tanácsos, eperjesi polgármester, aki az Ujvidéken fogantatott rekvirálási intézkedéseket ellenőrizte, a közéleti biztosi tisztétől visszalépett. Faragó József utódául báró Kürthy Lajos, a Közéleti-mezési Hivatal elnöke a mai napon gróf Károlyi Györgyöt nevezte ki, aki eddig a Bács megyében végzett rekvirálások ellenőrzését látta el. Gróf Károlyi György közéleti biztosi Ujvidéken érte az újabb megbízást, hogy ezental a vármegei orvosok is a hatáskörébe tartoznak.

Uj megbízása értelmében gróf Károlyi György tegnap délután megjelent Profuma Béla polgármesternél és érdeklődött a rekvirálás menete iránt.

A polgármester beszámolt, hogy a szállásokon erélyes kézzel hajtják végre a tengerirekvirálást. Majd a közéleti biztosi és a polgármester tanácskozást folytatott arról, hogy miképpen volna módosítható a kenyérmagvak beszállgatása. A tanácskozásba bevonták Payerle Nándor rendőrfőkapitányt és gróf Károlyi György megértően akceptálta, hogy a termelők és mezőgazdasági munkások fejkvótájának tervezett leszállítása nem volna igazságos. A tanácskozáson megállapodás történt, hogy a nem termelők vagyis azok, akiknek joguk volt fejtenként és havonként 10 kilogramm búzát vásárolni, kötelesek beszállítani a kiirt mennyiséget, a termelőknek és a mezőgazdasági munkásoknak azonban egyelőre nem kell szállítaniuk, mert esetleg sikerül kieszközölni részükre kedvezményt.

Gróf Károlyi György a legnagyobb jóindulattal vállalta, hogy a termelők és a mezőgazdasági munkások fejkvótájának felemelése ügyében közbenjár, de feltétlenül kikötötte, hogy a németi kedvezmény kieszközése után a város vezetője és a beszállítandóknak meghatározott mennyiség tényleges beszállgatása iránt a legnagyobb érdeklődéssel intézkedik.

Ezeket a megállapodásokat a város lakossága mindenesetre megnyugvással veheti tudomásul, mert ezzel különösen a nehezebb munkát végző lakosság mindennapi kenyérének biztosítása remélhető.

Az Ujvidéki Hírlap tudósítója felkereste gróf Károlyi György közéleti biztost, aki a következőket volt szíves mondani:

— Egyelőre nem nyilatkozhatom. A mai napra tudtam meg, hogy a Bácskán kívül Ujvidéket és a megye összes városait is a hatáskörébe utalták. A fejkvótának felemelése érdekében megígértem a polgármester urnak, közben fogok jární és hiszem, hogy illetékes helyen méltóan fogják megoldani a kérdést. Gróf Károlyi György ma elutazik Ujvidékről.

**HIREK.**

**Sarkotis tábornok — báró.** Bécsből jelentik: A király Sarkotis István tábornokot, Bosznia és Hercegovina tartomány főnökét, bárói rangra emelte.

**Gróf Bánffy Miklós titkos tanácsos.** Budapesti tudósítók táviratozza: Egy esti lap értesülése szerint a király gróf Bánffy Miklóst v. b. titkos tanácsossá nevezte ki.

**A király megkegyelmezett Kramarznak.** Bécsből táviratozza: A király kegyelmet adott Kramar Károly cseh képviselőnek és három társának, akiket a bécsi katonai törvényszék halálra ítél. A király kegyelme Kramar halálbüntetését 15 évi fegyházra változtatta át.

**Minisztertanács.** Budapesti tudósítók táviratozza: Delután 5 órakor a miniszterelnökségi palotában gróf Tisza István miniszterelnök előnlésével minisztertanács volt, amelyen a kormány valamennyi tagja és báró Kürthy Lajos, a közéleti biztosi hivatal elnöke veit részt.

**Radásics Jenő meghalt.** Budapesti tudósítók táviratozza: Radásics Jenő, az Iparművészeti Múzeum igazgatója hosszas szenvedés után meghalt.

**A Dunából kifogott hulla.** A Dunában, a pilóta-hidnál Benedek szakaszvezető egy hullát vett észre. Csónakkal utána ment, a partra húzta, ahol kitűnt, hogy egy 30—35 év körüli férfi holtteste s 4—5 napja lebeget a vízben. A rendőrség részéről Zambauer Ágost r. kapitány és dr. Fenyő György tiszti orvos ejtették meg a szemeit.

**Ki akar petróleumot árúsítani?** Azok az ujvidéki kereskedők, akik petróleumot akarnak üzleteikben árúsítani, jelentkezzenek azonnal a városi közéleti biztosi tisztánál (régi gimnasiun rajzterem.)

**Lloyd Georget Rómába várják.**

Luganó, jan. 4.  
(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Corriere della Sera jelenti Rómából: Lloyd Georget legközelebb Rómába várják.

**A románok veszteségei.**

Genf, jan. 4.  
(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)  
A román hadsereg veszteségei december 1-ig az eddigi adatok alapján 283.000 ember, közte 2930 tiszt.

**Ferdinánd román király a Romániában küzdő orosz és román hadsereg generáliszinusává nevezte ki.**

Stockholm, jan. 4.  
(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Pétervárról jelentik: A cár Ferdinánd román királyt a Romániában küzdő orosz és román hadsereg generáliszinusává nevezte ki.

**APRÓ HIRDETÉSEK.**

**Művészi díjak:** 10 szög 1 korona. Minden további szó 10 fillér. Vastagabb betűből szedett szó 20 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. Apró hirdetésekre és teljes levelekre vonatkozólag felvilágosítást szolgál a kiadóhivatal. Telefon 180.

**10 nézi koszt kapható** Zrinyi Ilona-utca 33. sz. alatt

**Hétfőn az Apolló-moziban** elvieszt egy boa. Beszéltes megalálója megfelelő jutalomban részesül. Cim a kiadóhivatalban.

**Egy használt íróasztalt** megvelelre keresek. Cim a kiadóban.

**Egy fonógép** megvelelre kereste tik Cim: Panipon Rada Káty.

**Egy árva leányt** fényképszeti műterem teljes ellátással felvesz, ahol a mesterséget is kitanulhatja. Cim a kiadóban.

**A város főutcáján** földszintes ház 20000 koronáért eladó. Felvilágosítást ad Schön Jenő Andrásy-ut 2. vagy a kiadóhivatal.

**Intelligens urilány** tanítónői oklevéllel irodai alkalmazást vállalna. Szíves ajánlatokat a kiadóhival továbbít.

**2 butorozott szoba** konyha és kamrából álló lakás kiadó. Közlebbi kiadóhivatalban.

1157. szám. kih. 1916.  
Zagorcsics Bogdáné Mária 39 éves ujvidéki lakos az 1895. évi XLVI. t. c. 3. §-ába uttköző 3. rendbeli kihágásban vétkesnek mondatik ki s ezért a hivatkozott törvény u. e. §-a alapján összbüntetésül 2 napi elzárással s a jelen határozat jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt végrehajtás terhével fizetendő az 1901 évi XX. t. c. 23. §-ába meghatározott előkára fordítandó 40 korona pénzbüntetéssel büntetettik, mely pénzbüntetés behajthatatlansága esetén ugyancsak két napi saját költségén kifutóndó elzárásra változtatatik át. Köteles továbbá fenti idő és következmények terhével 24 korona vizsgálati díjat a városi ügyvizsgáló állomás részére megfizetni. Ezen ítélet a fél költségén dobzó utján és az Ujvidéki Hírlap c. lapban közzétendő.

**ÍTÉLETET:**

Zagorcsics Bogdáné Mária 39 éves ujvidéki lakos az 1895. évi XLVI. t. c. 3. §-ába uttköző 3. rendbeli kihágásban vétkesnek mondatik ki s ezért a hivatkozott törvény u. e. §-a alapján összbüntetésül 2 napi elzárással s a jelen határozat jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt végrehajtás terhével fizetendő az 1901 évi XX. t. c. 23. §-ába meghatározott előkára fordítandó 40 korona pénzbüntetéssel büntetettik, mely pénzbüntetés behajthatatlansága esetén ugyancsak két napi saját költségén kifutóndó elzárásra változtatatik át. Köteles továbbá fenti idő és következmények terhével 24 korona vizsgálati díjat a városi ügyvizsgáló állomás részére megfizetni. Ezen ítélet a fél költségén dobzó utján és az Ujvidéki Hírlap c. lapban közzétendő.

**INDOKOK:**

Terhelt ismételtén vizezett tejet árúsított. Ujvidék sz. kir. városi rendőrfőkapitányi hivatala, 1916. évi október hó 16-án.

VESEI ELEK s. k.,  
tb. rendőrfőkapitány.

258. kih. 1916.

Ujvidék sz. kir. város tanácsa mint másodikok rendőri büntető bíróság a mai napon tartott tanácsülésében felülbírálta alá vevén Zagorcsics Bogdáné szül. Leticia Mária ujvidéki lakosnó terheltnek az ujvidéki rendőrfőkapitányi hivatal mint elsőfokú rendőri büntető bíróság 1080. 1881. 1158 kih. 1916. számú ítélete ellen annak meghirdetésekor szóval bejelentett felebezését következően

**ÍTÉLT:**

A felebezéssel megátadott elsőfoku ítélet indokainál fogva helybenhagyja. Erről az elsőfokon eljáró hatóságok felebezés terhelt értesítése céljából az iratok leküldése mellett értesíti. Ezen ítélet ellen a R. B. Sz. 179. §-a értelmében a közzétölt számított 15 nap alatt az elsőfokon eljáró hatóságnál benyújtható a m. kir. földmívelésügyi miniszterhez intézendő további felebezésnek van helye.

Ujvidék sz. kir. város tanácsának 1916. évi november hó 11-én tartott üléséből.

PROFUMA BÉLA s. k.  
polgármester.

**Pályázati hirdetmény.**

Ujfutak községben lemondás folytán megüresedett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek. Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzáam január 20-ig annál is inkább terjesszék be, mert a később érkezőket nem fogom figyelembe venni.

Az állás javadalmazása 800 korona készpénzfizetés, 160 korona lakbér. 636 korona állami kiegészítés és 8 köbméter keményhasab tázifa a házhoz beszállítva.

Ujvidék, 1917. Január 3-án.

**KULUNCSICH VICTOR**  
főszolgabíró.

**MARKOVITS SZ. DUSÁN**

Kossuth Lajos utca 37. szám.  
Nézz meg mindenki kirakataimat: a legszebb látványosság.

Nagy választék női szövetekben, sejmekben, bársonyokban a legváltozatosabb színekben és minőségekben, továbbá mindenre szakmába vágó cikkekben. A szépség és a jóízű bevásárlási helye.

**PEZSGÓDUGÓT**

használtat, azonban nem törtött, veszt bármily mennyiségben, előzetes tudakozás nélkül, utánvételt, darabját 25 fillérrért, használt de jó állapotban levő palackdugók kilóját 4 koronáért, uj palackdugó kilóját 15 koronáért.

**ROBICSEK ADOLF**  
parafadugógyár BUDAPEST  
Nefeletis utca 15.

**APOLLO**

Jan. 3., 4. és 5-én.  
szerda csütörtök és péntek.

**A világ vége**

a jövő század regénye 4 felvonásban.

Főszereplők:  
**OLAF FÖNS EBBA THOMSEN és ALF BLÜTECHER**